

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

درس اصول حسابرسی ۲

جلسه سوم

حساب ها و اسناد دریافتنی

علیجانپور

بخش سوم - حساب ها و اسناد دریافتی و معاملات فروش

- حساب ها و اسناد دریافتی بیانگر ادعای واحد تجاری نسبت به مشتریان می باشد و به دو گروه تقسیم می شوند:

(۱) حساب ها و اسناد دریافتی تجاری: مطالباتی که از طریق

فروش نسبه کالا و خدمات به مشتریان ایجاد می شود و تحت همین نام در ترازنامه نشان داده می شود.

(۲) سایر حساب ها و اسناد دریافتی: مطالباتی که از طریق

فروش نسبه دارایی های ثابت به مشتریان ایجاد می شود و تحت همین نام در ترازنامه نشان داده می شود.

هدف حساب‌رسان از رسیدگی به حساب‌ها و اسناد دریافتنی

• هدف از حسابرسی حساب‌ها و اسناد دریافتنی شامل :

(۱) کفایت سیستم کنترل داخلی حساب‌ها و اسناد دریافتنی

(۲) وجود و مالکیت

(۳) کامل بودن

(۴) ارزشیابی

(۵) صحت محاسبات ریاضی

(۶) کفایت افشاء و مطلوبیت ارائه

کنترل داخلی حساب ها و اسناد دریافتی و معاملات فروش

- کنترل داخلی حساب ها و اسناد دریافتی شامل :
 - (۱) کنترل سفارش مشتریان (۲) تصویب اعتبار مشتری
 - (۳) صدور کالا از انبار (۴) حمل و ارسال کالا
 - (۵) تهیه صورت حساب (فاکتور فروش)
 - (۶) کنترل صورت حساب های فروش
 - (۷) نگه داری حساب کنترل در دفتر کل و معین بدهکاران
 - (۸) صدور مجوز حذف مطالبات سوخت شده

برنامه حسابرسی حساب ها و اسناد دریافتی و معاملات فروش

الف) ارزیابی سیستم کنترل داخلی شامل :

کسب شناخت از کنترل داخلی ، برآورد خطر اولیه و طراحی آزمون کنترل ، اجرای آزمون کنترل و برآورد نهایی خطر کنترل و طراحی آزمون محتوا

ب) اجرای آزمون محتوا شامل :

دریافت صورت ریز اقلام حساب ها و اسناد ، درخواست تاییدیه ، مشاهده و بازرسی اسناد ، اجرای روش های تحلیلی ، کنترل آزمون انقطاع و تعیین کفایت ذ.م.م

تاییدیه مانده حساب ها و اسناد دریافتی و معاملات فروش

- اساسی ترین اقدام برای اثبات مانده حساب ها و اسناد دریافتی اخذ تاییدیه مستقیم توسط حسابرسان می باشد .

اعتبار تاییدیه دریافتی به دو عامل بستگی دارد :

- (۱) کسی که صلاحیت پاسخ گویی به تاییدیه را داشته باشد .
- (۲) تاییدیه بدون واسطه به حسابرس رسیده باشد .

نکته :

تاییدیه درستی مانده حساب ها را فراهم می کند نه وصول آن را

انواع تاییدیه

- **تاییدیه مثبت** : در این نوع تاییدیه از بدهکاران خواسته می شود که موافقت و یا عدم موافقت خود را نسبت به مانده مندرج در تاییدیه اعلام نمایند .
- **تاییدیه منفی** : در این نوع تاییدیه از بدهکاران خواسته می شود که عدم موافقت خود را نسبت به مانده خواسته شده اعلام نمایند .
- یادآوری** : تاییدیه مثبت از قابلیت اتکای بیشتری برخوردار است ، زیرا حسابرس در صورت عدم دریافت پاسخ از سایر روش ها شواهدی را کسب می کند . ضمناً "تاییدیه مثبت زمانی که حساب ها مانده اختلاف دار باشند کاربرد بیشتری دارد .

سایر موارد آزمون محتوای حساب ها و اسناد دریافتنی

• آزمون انقطاع زمانی معاملات فروش

در این روش حسابرسان فاکتورهای فروش چند روز آخر سال و چند روز ابتدای سال بعد را بررسی می کنند که این کار منجر به کشف موارد زیر می شود:

- (۱) فروش های ثبت نشده پایان سال
- (۲) بازنگه داشتن دفتر روزنامه پس از تاریخ ترازنامه
- (۳) حساب آرایه صورت های مالی به صورت ثبت فروش صورتی

سایر موارد آزمون محتوای معاملات فروش

• حساب آرایه

اعمالی که درست قبل از تاریخ تراز نامه انجام می شود تا صورت های مالی به زعم واحد تجاری تصویر بهتری ارائه نماید، مانند برگشت از فروش لذا حسابرس نهایت دقت را برای جلوگیری از این دستکاری ها به کار می برد .

• روش های تحلیلی

به منظور تکمیل رسیدگی حسابرس از طریق محاسبه نسبت سود ناخالص و دوره وصول مطالبات و مقایسه با سنوات قبل به منظور کمتر یا بیشتر نشان دادن حساب ها به کار می رود .

تکالیف

- بررسی تست های چهار گزینه ای در زمینه حساب ها ، اسناد دریافتنی و معاملات فروش
- تحقیق کنید چرا بررسی ذ. م . م توسط حسابرسان ضروری است ؟
- به چه دلیل کنترل حساب های حذف شده یک ضرورت است ؟

موفق و پیروز باشید

